

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122201319
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122201319.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 19Csp/19/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D., právne zast.: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanej: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zast.: SEDLAČKO & PARTNERS s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 575,22 Eur s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

2 19Csp/19/2022

I. U r č u j e, že úver zo Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 5061409613 zo dňa 05.06.2013 j e b e z ú r o č n ý a b e z p o p l a t k o v .

II. Žalovaný j e p o v i n n ý v y d a ť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 575,22 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 22.02.2022 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. U r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 5061409613 zo dňa 05.06.2013 uvedená v časti 2. Zmluva o úvere, bod 5., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. časti Všeobecných obchodných podmienok.“, j e n e p r i j a t e ľ n á z m l u v n á p o d m i e n k a .

IV. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Obchodných podmienkach pre úver dostupná pôžička k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 5061409613 zo dňa 05.06.2013, a to v článku 5 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6, v znení: „Platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa Sadzobníka, 2. na úrok z omeškania, 3. na úrok z úveru, 4. na splátku istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok banky voči klientovi sa platby klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia. V prípade, ak je klient majiteľom, prípadne spoludisponentom osobného účtu vedeného bankou, podpisom ZoÚ udeľuje výslovný a neodvolateľný súhlas s inkasom peňažných prostriedkov z tohto účtu na účely splácania svojich peňažných záväzkov zo ZoÚ. Banka je oprávnená započítať svoje splatné i nesplatné pohľadávky voči klientovi bez ohľadu na právny titul ich vzniku proti akýmkoľvek pohľadávkam klienta voči banke.“, j e n e p r i j a t e ľ n á z m l u v n á p o d m i e n k a .

V. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Obchodných podmienkach pre úver dostupná pôžička k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 5061409613 zo dňa 05.06.2013, v článku 8 Oznamovacia povinnosť, doručovanie, bod 8.1, a to v časti v znení: „Klient je ďalej povinný oznámiť banke okolnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť jeho schopnosť plniť záväzky zo ZoÚ, najmä to, že bolo začaté konkurzné alebo exekučné konanie týkajúce sa jeho majetku. Klient zodpovedá za škody, ktoré banke vzniknú v dôsledku nesplnenia týchto povinností.“, je n e p r i j a t e ľ n á z m l u v n á p o d m i e n k a.

VI. P r i z n á v a žalobkyni vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

10 19Csp/19/2022

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 2.2.2022 domáhala voči žalovanému určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zo zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 506149613 zo dňa 5.6.2013 ako aj vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 575,22 Eur a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok.

2. V žalobe tvrdila, že úver je bezúročný a bez poplatkov nakoľko neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 zberky zákonov o spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičkách pre spotrebiteľov platného a určeného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ZoSÚ) a to konkrétne druh spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. a) ZoSÚ, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ a ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť., vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere ; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Úver je teda bezúročný a bez poplatkov s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ. Ohľadom údaju o výške celkových nákladov, skutočná výška celkových nákladov nepredstavuje v zmluve uvedených 6647,09 eur, ale súčin počtu splátok a výšky splátok teda 72 x 50 Eur 1800 Eur.

3. Žalobkyňa poukázala taktiež, že úrok z úveru vo výške 25,55 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a preto je neplatný, keďže podľa priemerných úrokových mier s úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny u obdobných spotrebiteľských úverov v období 06/2013 predstavovala priemerná úroková miera úroveň 14,56 %, úrok v uvedenej zmluve predstavuje 75% navýšenie oproti priemeru obdobných úverov.

4. O podozrení, že žalovaný sa na jej úrok mohol bezdôvodne obohatiť sa dozvedela od Združenia na ochranu občanov spotrebiteľa HOOS dňa 29.9.2021., a keďže na predmetný úver zaplatila žalovanému 2 375,22 Eur pri poskytnutom úvere 1800 Eur, žalovaný sa na jej úkor mohol bezdôvodne obohatiť o sumu 575,22 eur, ktorá pozostáva z časti splátky zo dňa 1.10.2014 vo výške 1 657,56 Eur - z toho časť 1 082,34 Eura pripadá na istinu a časť 575,22 eura nad istinu poskytnutého úveru.

5. Žalobou žiadala aj o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ) s tým, že každá z týchto zmluvných podmienok spôsobuje v rozpore s požiadavkou dobrej viery značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a je teda v rozpore s generálnou klauzulou podľa § 53 ods. 1 OZ. Poukázala aj na to, že neprijateľnosť z týchto zmluvných podmienok už bola judikovaná mnohými rozsudkami tunajšieho súdu.

6. Žalovaný vo vyjadrení doručenom súdu 9.3.2022 namietal, aby zmluva neobsahovala žalobkyňou vytýkané obligatórne náležitosti. Poukázal na to, že zmluvný vzťah trval, až dokým žalobkyňa dňa 1.10.2014 dobrovoľne nesplatila celý zostatok úveru, viac ako sedem rokov a po jeho splatení došlo k zániku peňažnému záväzku žalobcu, preto sa žaloba o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluve úvere podaná až dňa 30.1.2022 javí ako špekulatívna a šikanózna a podaná s nepoctivou motiváciou.

7. K namietaným nedostatkom obligatórnych náležitosti žalovaný poukázal na obsahové náležitosti zmluvy s tým, že v zmluve bol uvedený druh spotrebiteľského úveru ; k nesprávnej výške celkových nákladov spotrebiteľa uviedol, že táto bola uvedená v správnej výške, žalobca použil iba simplexný výpočet pozostávajúci z vynásobenia počtu splátok 72 a výšky mesačnej splátky úveru 50, čo je

v rozpore s výpočtom uvedeným v článku 2 zmluvy o úvere., navyše celková výška nákladov, ktorú mal žalobca zaplatiť bola dohodnutá vo výške 1 647,09 Eur teda v nižšej výške o 152,91 Eur čo bolo dojednané iba v prospech žalobcu. Namietal, že žalobkyňa nevyužila legitímne právo na odstúpenie od úverovej zmluvy.

8. K absencii doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poukázal na to, že zmluva jednoznačne definuje, že je uzavretá na dobu 72 mesiacov, čo vyplýva z celej úverovej dokumentácie ; k rozporu dohodnutej úrokovej sadzby s dobrými mravmi namietal, že dohodnutá sadzba nie je tak vysoká, aby odporovala dobrým mravom, keďže v čase uzavretia zmluvy ešte nebol v platnosti a účinnosti § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/95 Z.z. v spojení s § 1a nariadenia vlády SR č. 141/2014 Z.z.. K predpokladom na výpočet RPMN uviedol, že v zmluve, že žalobkyňa túto námietku formulovala len všeobecne a neuviedla, ktoré konkrétne predpoklady použité na výpočet RPMN v zmluve údajne absentovali, keď základné parametre úveru boli explicitne uvedené v článku 2 zmluvy o úvere (najmä výška schváleného úveru, počet mesačných splátok, dátum konečnej splatnosti úveru, výška mesačnej splátky, úroková sadzba, RPMN priemerná RPMN, celková výška nákladov, splatnosť prvej mesačnej splátky).

9. K domnelým neprijateľným zmluvným podmienkam v zmluve o úvere namietal, že na základe rozhodcovskej doložky neinicioval žiadne rozhodcovské konanie, pričom rozhodcovská doložka bola dohodnutá jasne a zrozumiteľne priamo v článku 2 zmluvy o úvere, a nemá znaky neprijateľné podmienky v zmysle § 53 OZ, keďže objektívne nemôže spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže možnosť obrátiť sa na rozhodcovský súd nemal výlučne iba dodávateľ, ale aj spotrebiteľ.

10. Vo vzťahu k ďalšej neprijateľnej zmluvnej podmienke, a to k započítaniu platieb namietal rovnako, že v danom prípade sa nejedná o zmluvnú podmienku, ktorá by spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Obdobne tak zmluvná podmienka týkajúca sa oznamovacej povinnosti spotrebiteľa.

11. Vzniesol zároveň námietku premlčania uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia s poukazom na ustanovenie § 107 ods. 1,2 OZ s tým, že žalobkyňa sa nesprávne domnieva, že k bezdôvodnému obohateniu došlo až v momente, keď súhrn plnení prevýšil istinu úveru, čím sa zrejme snaží umelo predĺžiť premlčaciu lehotu, ktorá medzičasom márne uplynula. Poukázal na to, že pri úverových vzťahoch má dlžník vedomosť komu plní bezprostredne po uzavretí zmluvy, a rozsah bezprostredného obohatenia voči spotrebiteľovi najneskôr pri splatení úveru resp. pri realizácii poslednej splátky pričom poslednú mimoriadnu splátku žalobkyňa uhradila 1.10.2014. Namietal, aby bolo možné počítať začiatok subjektívnej premlčacej lehoty od momentu, keď spotrebiteľovi niekto údajne poskytol právne posúdenie veci. Namietal premlčanie aj z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej lehoty, a to aj v prípade, keby sa aj začiatok plynutia premlčacej doby určil až na splatenie celého úveru t.j.1.10.2014 keďže žaloba bola podaná po trojročnej premlčacej dobe.

12. Aj v ďalších písomných vyjadreniach strany sporu zotrvali na svojich tvrdeniach.

13. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listiny dôkazov a zistil tento skutkový stav:

14. Súd zistil, že dňa 5.6.2013 na formulárovom tlačive Žiadosť o úver žalobkyňa požiadala žalovaného o úver a zriadenie osobného účtu s maximálnou výškou úveru 1800 Eur a s minimálnom dobou splácania 72 mesiacov bez poistenia. Vo formulári ohľadom svojich osobných údajov uviedla, že pracuje v spoločnosti Konfektion Esk, Jilemnického 5 Prešov, s čistým mesačným príjmom 1200 Eur a s počtom vyživovaných detí 1., najvyššie dosiahnuté vzdelanie uviedla stredoškolské, rodinný stav rozvedená.

15. Zo Zmluvy o úvere dostupná pôžička uzavretom na formulárovom tlačive „zmluva o úvere dostupná pôžička“ zo dňa 5.6.2013 súd zistil, že v článku 2 tejto formulárovej zmluvy boli dohodnuté náležitosti úveru nasledovne : výška úveru 1800 Eur, výška mesačnej splátky 50 Eur, dátum prvej platby do 5.7.2013, počet mesačných splátok 72, celková výška nákladov 1647,09 Eur, dátum konečnej splatnosti 5.6.2019, priemerná RPMN na trhu 19,47%, RPMN banky 28,70 %, úroková sadzba 25,50 %, dátum každej ďalšej platby k 5. dňu v mesiaci bez poistenia.

16. Za týmto textom sa nachádza oznámenie, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet úveru a celkových nákladov spojených s úverom.

17. V časti 2 bode 5 formulárovej zmluvy je dohodnutá zmluvná podmienka v znení : „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy v rámci sporov o jej vznik platnosť a výklad budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10/2 časti v článku II. Časti všeobecných obchodných podmienok. Klient berie na vedomie, že rozhodnutia rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov väzených v zákone číslo 244/2002 zberky zákonov o rozhodcovskom konaní.

18. Podľa bodu 2.2. formulárovej zmluvy, právne vzťahy neupravené touto zmluvou sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver - dostupná pôžička,

dostupná pôžička - šikovná rezerva, Sadzobníkom poplatkov, Oboznámením s RPMN, Oznamením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení podľa zákon č.186/2009 Z.z. Klient sa pred uzavretím ZoÚ oboznámil s podmienkami úveru uvedenými vo Formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere dostupná pôžička, ktorý je k dispozícii na obchodnom mieste banky.

19. Z Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička a to článku 5 nazvanom Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bodu 5.6, súd zistil, že platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa Sadzobníka, 2. na úrok z omeškania, 3. na úrok z úveru, 4. na splátku istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok banky voči klientovi sa platby klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia. V prípade, ak je klient majiteľom, prípadne spoludisponentom osobného účtu vedeného bankou, podpisom ZoÚ udeľuje výslovný a neodvolateľný súhlas s inkasom peňažných prostriedkov z tohto účtu na účely splácania svojich peňažných záväzkov zo ZoÚ. Banka je oprávnená započítať svoje splatné i nesplatné pohľadávky voči klientovi bez ohľadu na právny titul ich vzniku proti akýmkoľvek pohľadávkam klienta voči banke.

20. Z Obchodných podmienok pre úver dostupná z článku 8 nazvaného Oznamovacia povinnosť, doručovanie, bodu 8.1, súd zistil, že klient je ďalej povinný oznámiť banke okolnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť jeho schopnosť plniť záväzky zo ZoÚ, najmä to, že bolo začaté konkurzné alebo exekučné konanie týkajúce sa jeho majetku. Klient zodpovedá za škody, ktoré banke vzniknú v dôsledku nesplnenia týchto povinností.

21. Z výpisu z úverového účtu súd zistil, že ostatná splátka istiny bola zaplatená na tento úver dňa 1.10.2014 vo výške 1 628,56 Eur., celkom žalobkyňa na úver zaplatila na istine 1 800 Eur a na úrokoch 575,22 Eur.

22. Z Priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny stav (stav a nové obchody) z webovej stránky Národnej banky Slovenska súd zistil, že v júni 2013 bola u nových obchodov spotrebiteľských úverov výška úrokovej miery u úverov so splatnosťou do 1 roka vo výške 8,52 %, u úverov so splatnosťou od 1 – 5 rokov vo výške 11,06 %, a u úverov so splatnosťou nad 5 rokov vo výške 14,56 %.

23. Z Prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS č. H 326/21 z 29.10.2021 súd zistil, že žalobkyňa sa na združenie obrátila so žiadosťou, že potrebuje poradiť so zmluvou, ktorú uzavrela so žalovaným a dňa 29.9. 2021 predložila zmluvu o úvere dostupná pôžička č. 50060049613 zo dňa 5.6.2013. Po posúdení zmluvy ju informovali, že podľa ich názoru je pravdepodobné, že ide o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov, a taktiež je pravdepodobné, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, o čom je oprávnený rozhodnúť len súd. Po doložení prehľadu platieb ju informovali, že ak jej veriteľ poskytol úver vo výške 1 800 Eur a uhradila sumu 2305,7522 Eur pravdepodobne došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa o sumu 575,22 Eur na jej úkor.

24. Z komunikácie medzi žalobkyňou a bankou súd zistil, že táto sa žiadosti od 12.10.2021 obrátila na banku so žiadosťou zaslania kópie predmetnej zmluvy o úvere a výpisu úverového účtu, ktorá kópia jej bola zaslaná listom zo dňa 14.10.2021.

25. Z Credit reportu z 5.6.2013 súd zistil len osobné údaje žalobkyne, ktoré boli uvedené v rovnakom znení ako v žiadosti, jej adresu trvalého pobytu, a údaje o zamestnaní na dobu neurčitú.

26. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

27. Predmetom konania je nárok žalobkyne o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, ktorý právny nárok sa riadi ustanoveniami ZoSÚ s poukazom na právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv podľa § 52 a nasl. OZ., nárok o vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ. a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok podľa § 53 OZ.

28. Podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (CSP) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

29. Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. 18ba)".

30. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak

je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

31. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.¹⁷⁾

32. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

33. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

34. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

35. Podľa § 451 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

36. Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

37. Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov od dňa, keď k nemu došlo.

38. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

38.1. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

38.2. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

38.3. Podľa § 53 ods. 4. OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

38.4. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

39. Podľa § 54 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

39.1. Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

40. Súd v danom kontexte poukazuje na to, že na prieskum prijateľnosti zmluvnej podmienky musia byť splnené kumulatívne tie podmienky, že ide o spotrebiteľskú zmluvu medzi dodávateľom a spotrebiteľom a podmienka nebola individuálne dojednaná, pričom je dodávateľom vyvrátiteľná domnienka, že ide o formulárovú podmienku a podmienka nebola individuálne dojednaná.

40.1. Predmetom preskúmania neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky súdom je zistenie, či zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak nie je splnené toto základné pravidlo, nikdy sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú

podmienku. Pri skúmaní, či podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu je potrebné zohľadniť právne predpisy, ktoré by sa uplatnili v prípade neexistencie tejto zmluvnej podmienky. Z toho je potom možné porovnaním zistiť, do akej miery je právne postavenie zakotvené v platnom právnom poriadku v prípade neexistencie tejto zmluvnej podmienky.

40.2. Ďalším kritériom je, či dodávateľ, ktorý zaobchádzal so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní.

40.3. Skúma sa ďalej, či zmluvná podmienka je formulovaná jasne a zrozumiteľne, pretože ak je nezrozumiteľná alebo nejasná, ak nejasnosť alebo nezrozumiteľnosť spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach, je potrebné ju vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

40.4. Ak zmluvná podmienka nie je vylúčená z posudzovania, je potrebné skúmať, či sa nachádza v demonštračnom zozname neprijateľných zmluvných podmienok uvedených v § 53 ods. 3 OZ v znení platnom a účinnom v čase uzavretia tejto zmluvy.

41. Súd poukazuje na to, že vykonaným dokazovaním nezistil, aby žalovaný v zmluve neuviedol druh spotrebiteľského úveru., súdu sa javí, že táto skutočnosť vyplýva aj z názvu tejto zmluvy, aj z obsahu tejto zmluvy. Poukazuje v tejto súvislosti aj na judikát R 13/2022, zverejnený v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR č. 2/2022, podľa ktorého zákonná náležitosť uvedenia druhu spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov je splnená, ak z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že sa jedná o bezúčelový spotrebiteľský úver.

41.1. Rovnako s prihliadnutím aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo/167/2012, nezistil, aby nebola zrejماً pre spotrebiteľa z obsahu doba trvania zmluvy, keď je dohodnutý počet mesačných splátok 72 a dátum konečnej splatnosti je dohodnutý na 5.6.2019.

41.2. Čo sa týka ďalšej obligatórnej náležitosti zmluvy, ktorá podľa žaloby v zmluve chýba a to ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítanej na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, v tejto časti súd konštatuje, že celková čiastka, ktorá mala byť v zmluve uvedená nie je uvedená správne, to znamená, že táto obligatórna náležitosť splnená nie je. Táto skutočnosť jednoznačne vyplýva z textu samotnej zmluvy o úvere z 05.06.2013, kde je uvedená výška úveru 1.800 eur, celková výška nákladov 1.647,09 eur, ale počet mesačných splátok 72 a výška mesačnej splátky 50 eur. Je zrejmé, že jednoduchým matematickým výpočtom je možné dospieť k tomu, že celková výška nákladov nie je správne uvedená a pokiaľ sa žalovaná strana bráni, že je to v prospech spotrebiteľky samotnej, túto skutočnosť súd nezdieľa, je tu daný rozpor v samotnej zmluve a tento rozpor je u obligatórnej náležitosti zmluvy neprijateľný. tak spolu so žalovaným. Táto celková čiastka je ako obligatórna náležitosť úverovej zmluvy, mala byť uvedená v zmluve jednoznačne a správne. Pokiaľ ani nie je uvedená, lebo je uvedené len, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet úveru a celkových nákladov spojených s úverom, aj k tomu by sa dalo prihliadnuť, že teda, nech si to spotrebiteľ spočíta, aká je tá celková čiastka toho úveru, avšak, keď tieto údaje nie sú správne, je to nesprávny údaj a týmto obligatórna náležitosť tejto zmluvy naplnená nebola.

42. Súdu navyše z vykonaného dokazovania vyplynulo, že veriteľ hrubo porušil odbornú starostlivosť pri poskytnutí tohto úveru, lebo žalovaný na preukázanie tejto starostlivosti predložil spolu s listinnými dôkazmi už pri vyjadrení z 9.3.2022 len samotnú žiadosť spotrebiteľky o poskytnutie spotrebiteľského úveru, ako aj Credit report zo dňa 5.6.2013, ale ani z jedného dokumentu nevyplýva, aby veriteľ zisťoval a overoval ako údaje o príjmoch žalobkyne uvedené v žiadosti, výpis z účtu žalobkyne o transakciách na jej účte v žiadnom prípade nemôže byť hodnoverným dôkazom o jej príjmoch a výdavkoch a je hrubým zanedbaním odbornej starostlivosti. Súd nie je zrejماً, na základe akých skutočností považoval veriteľ len tieto zistené údaje žalovaný za údaje, ktoré mu dávajú dostatočný podklad pre zistenie, že s odbornou starostlivosťou preskúmal spôsobilosť žalobkyne ako spotrebiteľky tento úver splácať. Pokiaľ v žiadosti je uvedený čistý mesačný príjem 1.200 eur, táto skutočnosť nie je nikde preukázaná, respektíve nie je možné zistiť z predložených listinných dôkazov, či s takouto sumou ako sumou čistého mesačného príjmu skutočne žalobkyňa disponovala.

42.1. Súd v kontexte ďalších žalôb žalobkyne podaných v roku 2022 voči bankovým a nebankovým subjektom napr. konštatuje, že pod sp.zn. 13Csp/19/2022 sa na tomto súde vedie konanie o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s prísl. ohľadom pôžičky na bývanie zo dňa 09.11.2010, ktorá bola poskytnutá vo výške 8.000 eur na 120 mesačných splátok po 128,46 eur., ale z Credit reportu ani z iných dôkazov predložených žalovaným nevyplýva, aby bola žalovaná banka zisťovala takéto záväzky žalobkyne, respektíve, aby vôbec mala vedomosť o tomto záväzku žalobkyne. Veriteľ nepredložil dôkazy

ani o tom, aby bol skúmal okrem týchto finančných záväzkov aj výdavky bežného charakteru, keďže žalobkyňa v žiadosti uviedla, že vyživovaciú povinnosť k jednému dieťaťu.

43. Súd teda považuje úver za bezúročný a bezpoplatkov podľa § 11 ZoSÚ, a preto aj rozhodol o tomto určení, pretože v zmluve nebola uvedená správne obligatórna náležitosť zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ a veriteľ hrubo porušil odbornú starostlivosť.

44. Žalobkyňa má teda nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda sumy, ktorá prevyšuje poskytnutú istinu, a za túto súd považuje žalobkyňou žiadanú a aj správne vysvetlenú sumu 575,22 eur., ktorú jej priznal aj s príslušnými úrokmi z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ s prihliadnutím na zákonnú výšku úrokov z omeškania podľa vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. od druhého dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému.

45. Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania, súdu bol predložený dôkaz o tom, že žalobkyňa sa o skutočnosti, na základe ktorých by mohla žalovať o vydanie bezdôvodného obohatenia dozvedela po tom, čo predložila predmetnú zmluvu na posúdenie spotrebiteľskému združeniu HOOS a súdu sa aj v kontexte ďalších žalôb, ktoré podala v roku 2022 javí toto jej tvrdenie vierohodné, keďže napokon zrejme predložila tomuto združeniu na preskúmanie aj ďalšie úverové zmluvy, a výsledkom toho bola séria podaných žalôb voči rôznym bankovým a nebankovým subjektom, v ktorých v prevažnej väčšine žaluje o rovnaké nároky.

46. Ohľadom premlčacej doby súd poukazuje na rozhodnutie – judikát č. 14/2022 a judikát č. 15/2022 zverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR č. 2/2022 podľa ktorých:

46.1. Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve.

46.2. Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C - 485/19 zo dňa 22. apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky..

47. Z tohto dôvodu je potrebné k začiatku začatia plynutia premlčacej doby prihliadať cez prizmu takého výkladu, že nie domnelá ale skutočná vedomosť o tom, kto sa na úkor spotrebiteľa bezdôvodne obohatil, je rozhodná pre začatie plynutia premlčacej doby, a v tomto prípade táto doba bola dodržaná s prihliadnutím na to, že žalobkyňa sa o tomto obohatení dozvedela až v roku 2021 a žalobu podala v roku 2022, keď nároky z obohatenia boli poukázané na účet veriteľa v roku 2014.

48. Vo vzťahu k samotným neprijateľným zmluvným podmienkam súd konštatuje, že všetky žalobkyňou žalované neprijateľné zmluvné podmienky tak, ako boli zakomponované v Zmluve o úvere dostupná pôžička boli mnohými rozhodnutiami súdov a krajských súdov – judikované ako neprijateľné zmluvné podmienky a ani v tomto prípade žalovaný nepreukázal, aby aspoň jedna z nich bola individuálne dohodnutá so samotným spotrebiteľom, a ich charakter v zmluvnom vzťahu bol nepochybne taký, že spôsobili hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa.

49. Pokiaľ žalobkyňa žaluje o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, na základe ktorej sa zmluvné strany dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenej v článku 10 v druhej časti Všeobecných obchodných podmienok je zrejmé, že sa jedná o hrubý nepomer medzi právami a povinnosťami spotrebiteľa a dodávateľa., tieto rozhodcovské doložky umožňovali bez ex offio súdnej kontroly a ingerencie zo strany súdu obchádzať spotrebiteľskú legislatívu a ochranu spotrebiteľa.

50. Čo sa týka zmluvnej podmienky o započítavaní platieb je v hrubom nepomere s právami a povinnosťami zmluvných strán, pretože je v rozpore s ustanovením o započítaní pohľadávok podľa § 566 ods. 2 OZ, a ak sa najskôr započítavajú poplatky, potom úrok z omeškania, úrok z úveru a napokon aj splátka istiny úveru, je to zjavne nevýhodné pre spotrebiteľa, pretože sa týmto neznižuje istina, ktorá

sa úročí, ale účelovo sa znižujú platby, ktoré nepredstavujú samotnú istinu úveru, ale plnenia s ňou súvisiace. A rovnako ako predchádzajúce, ani táto zmluvná podmienka nebola individuálne dohodnutá.

51. Vo vzťahu k ďalšej zmluvnej podmienke o oznamovacej povinnosti spotrebiteľa, jej hlavná obsahová náplň spočíva v tom, že klient zodpovedá za škody, ktoré banke vzniknú v dôsledku nesplnenia povinnosti oznámiť začaté konkurzné alebo exekučné konanie týkajúce sa jeho majetku. V danom prípade súd konštatuje, že nie je možné prihliadať, aby takto bolo možné zaťažiť spotrebiteľa takouto zmluvnou povinnosťou navyše, ak spotrebiteľ nie je schopný dopredu predvídať alebo vyhnúť sa takémuto správaniu alebo takejto skutočnosti, ktorou je exekučné alebo konkurzné konanie voči nemu týkajúce sa majetku, pričom sa môže jednať o exekučné konanie o úplne minimálnu sumu, ktorá by v žiadnom prípade nemala mať nejaký vplyv na toto konanie. Ak má klient aj v takýchto prípadoch zodpovedať za prípadné škody, je to neprijateľná zmluvná podmienka predstavujúca hrubý nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a taktiež nebola zmluvne dojednaná.

52. Preto súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

53. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP, a keďže žalobkyňa mala vo veci plný úspech, priznal jej 100 % náhradu trov konania.

Poučenie:

2 19Csp/19/2022

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).